

Schone kleren

Zoek het uit!

Weet jij waar het T-shirt dat je nu aanhebt vandaan komt? En je broek? Misschien weet je nog in welke winkel je het hebt gekocht. Maar weet je ook waar het kledingstuk is gemaakt? Onze kleding wordt lang niet altijd in Nederland gemaakt. Dus misschien is jouw T-shirt of trui ook wel in een ander land gemaakt. In welk land? In deze opdracht zoek je het uit!

Opdracht 1

- a) Werk samen met een klasgenootje. Welke kleding hebben jullie nu aan? Teken de kledingstukken hieronder.

Schrijf bij de kledingstukken die jullie hebben getekend in welk land het is gemaakt.

Check het etiket!

Vaak staat op het etiket waar de kleding is gemaakt. Er staat bijvoorbeeld made in Turkey. Made in betekent 'gemaakt in'. In dit geval is het kledingstuk gemaakt in Turkije.

- b) Zoek op waar het land ligt waar jullie kleding is gemaakt. Kleur de landen hiernaast op de wereldkaart.

Opdracht 2

Jullie weten nu waar jullie kleding gemaakt is. Maar in welke landen zijn de kledingstukken van jullie klasgenoten gemaakt? Praat er samen over.

Wat valt jullie op?

De meeste kleding wordt gemaakt in China, Turkije, Bangladesh en India. Zien jullie dat ook terug in jullie klas?

Het leven van fabrieksarbeider Ramana

“Hoi ik ben Ramana (23) en woon in Bangladesh. Ik heb een dochter van vijf en werk al sinds mijn dertiende in een kledingfabriek die ook kleding maakt voor Nederlandse winkels. Ik begin om 8 uur en werk tot 10 uur 's avonds. Ik maak soms 1.000 stuks kleding per dag. Het is zo saai werk, dat ik soms in slaap val achter mijn naaimachine. Als ik wat water wil drinken of naar de wc moet, moet ik in de rij. Er zijn in de fabriek maar 15 wc's voor 8.000 tot 9.000 arbeiders. Ik hoop dat mijn dochter later ander werk kan doen.”

Om een goed leven te kunnen leiden, heeft Ramana een 'leefbaar loon' nodig. Leefbaar loon houdt in dat ze eten, drinken, huur voor een woning, gezondheidszorg, onderwijs, kleding, vervoer kan betalen en het liefst ook nog iets kan sparen. Nu verdient ze veel te weinig, ondanks haar lange werkdagen en vele uren die zij overwerkt.

Hoe kan dat dan?

Als je een nieuw shirt koopt in de winkel, krijgen allerlei bedrijven en mensen een deel van het geldbedrag dat jij betaalt. Kijk maar naar het

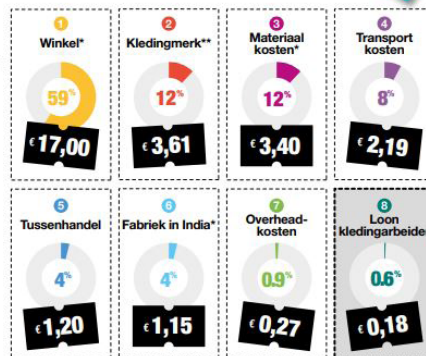
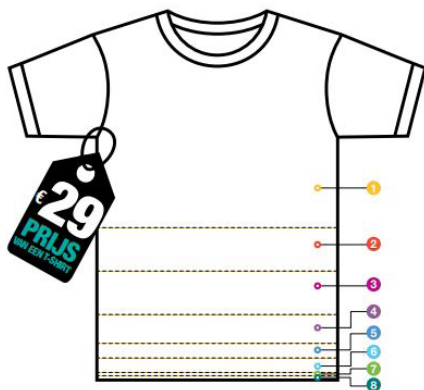
plaatje. Vind jij het eerlijk dat de winkel die het shirt verkoopt (voor € 29,-) € 17,- krijgt en dat mensen zoals Ramana, die het shirt maken, € 0,18 krijgen?

Wist je dat

Er in 2014 maar 1 kledingmerk was die een deel van de arbeiders een leefbaar loon betaalde?

Dat was het merk Gucci. Schone Kleren Campagne deed hier onderzoek naar. Veel kledingmerken beloofden verbetering, maar dit jaar bleek uit nieuw onderzoek dat er helaas nog maar weinig van te merken is. Duizenden arbeiders in kledingfabrieken krijgen nog steeds geen leefbare lonen. Daarom voert Schone Kleren Campagne actie om de positie en omstandigheden van arbeiders in de kledingindustrie te verbeteren.

Prijsopbouw van een t-shirt

* Bruto marges inclusief kosten voor overig personeel, panden, winst etc en BTW.

** Materiaalkosten van fabriekseigenaren.

www.schonekleren.nl

www.schonekleren.nl

Opdracht 3

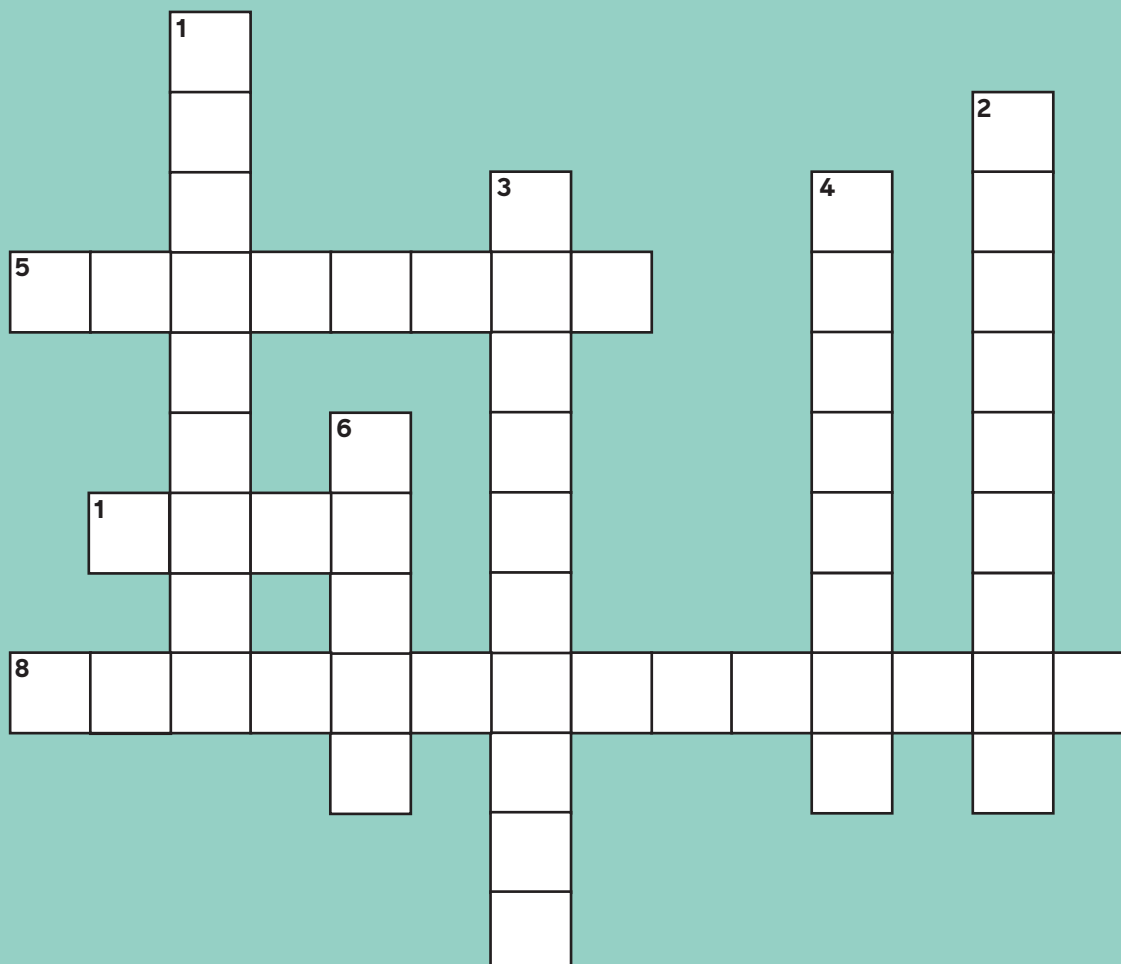
Heb jij het artikel goed begrepen? Maak de puzzel en test je kennis!

Horizontaal

- Als je eten, drinken, huur voor een woning, gezondheidszorg, onderwijs, kleding en vervoer kan betalen en het liefst ook nog iets kan sparen, noem je dat ... loon.
- Als je een nieuw kledingstuk koopt in de winkel, krijgen allerlei bedrijven en mensen een ... van het geldbedrag dat jij betaalt.
- Schone Kleren Campagne voert actie om de positie en ... van arbeiders in de kledingindustrie te verbeteren.

Verticaal

- Er zijn maar 15 wc's voor 8.000 tot 9.000 ... in de fabriek waar Ramana werkt.
- Hoeveel arbeiders in kledingfabrieken krijgen nog steeds geen leefbaar loon?
- In welk land woont Ramana?
- Hoeveel uur per dag werkt Ramana?
- Soms valt Ramana in ... achter haar naaimachine, omdat het werk zo saai is.

Opdracht 4

Lees de vraag en schrijf je antwoord op een wisbordje of kladblaadje.
Houd op het teken van jouw juf of meester jouw wisbordje of kladblaadje in de lucht.
Bespreek daarna jullie antwoorden klassikaal.

- A)** Vergelijk de situatie van Ramana met de situatie bij jullie op school en geef jouw mening hierover. Doe het zo:

Ramana

Aantal wc's:

Aantal mensen dat er gebruik van maakt:

Onze school

Aantal wc's:

Aantal kinderen dat er gebruik van maakt:

Ik vind:

- B)** Hoe komt het dat Ramana €0,18 voor een T-shirtje krijgt en hetzelfde T-shirtje in de winkel in Nederland €29,- kost? **Leg het uit!**
- C)** Lees de stelling hieronder. **In hoeverre ben jij het eens met deze stelling?**

Verdeel de klas in vier hoeken. **Hoek 1** = helemaal eens; **hoek 2** = een beetje eens, **hoek 3** = een beetje oneens en **hoek 4** = helemaal oneens.

Ga in één van de hoeken staan en deel je mening!

Stelling: We zouden in Nederland allemaal wat meer moeten betalen voor onze kleding. Dan kunnen arbeiders als Ramana meer geld krijgen voor hun gemaakte kleding!

DIT KUN JE ZELF DOEN!

Schone Kleren Campagne voert actie om de positie en omstandigheden van arbeiders in de kledingindustrie te verbeteren. Voordat dat zo is, zijn we wel een tijdje verder. Dus in de tussentijd kan jij ook iets doen.

Koop-tips

Schone Kleren kopen is best wel een klus. Koop kleding van merken die iets doen om werkomstandigheden te verbeteren. Via de app Eerlijk Winkelen of de website van Project Cece kom je al een heel eind.

Kledingruil

Volgens het CBS gooien we in Nederland jaarlijks 180 miljoen kilo textiel weg, daarvan wordt 70 miljoen kilo gerecycled. Super zonde toch? Jij hebt vast ook wel kleding in je kast hangen dat je nooit meer draagt. Een miskoop, een kleur die je toch niet goed staat, of het zit toch net niet lekker. Gooi het niet weg, maar maak iemand

anders er blij mee! Organiseer je eigen feestje met een kledingruil.

Pimp je kleding

Misschien heb je kleding in je kast die je niet meer zo leuk vindt, maar waar nog wel wat van te maken valt! Versier bijvoorbeeld je witte T-shirtje met textielstiften, knip een ronde hals of juist een V-hals, maak rafels aan de onderkant, naai of strijk mooie vormpjes op je shirtje, versier de kraag van je oude bloesje of de kontzakken van je oude spijkerbroek, naai gekleurde knopen op een borstzakje of ga in de weer met oude lapjes stof. Je kleding zal er weer uitzien als nieuw!

Geld ophalen

Je kunt er natuurlijk ook voor kiezen om geld op te halen en dit te doneren aan Schone Kleren. Zo kun je met de klas een sponsorloop organiseren, jullie oude kleding verkopen op de rommelmarkt of klusjes doen voor geld.